

NIEUWSBRIEF SCHOOLVEILIGHEID

In deze nieuwsbrief nemen we (onderwijs)professionals mee in de laatste ontwikkelingen rondom schoolveiligheid in Amsterdam. We lichten een aantal thema's uit en gaan in op het aanbod waar je gebruik van kan maken bij schoolveiligheidsproblematiek. Denk aan het trainen van medewerkers, tools om te gebruiken in de klas en ondersteuning bij het maken van schoolveiligheidsplannen. De projectleider Jeugd en Veiligheid (J&V) is het centrale aanspreekpunt voor scholen als het gaat om het volledige aanbod rondom schoolveiligheid. Elke V(S)O-school in Amsterdam heeft een eigen projectleider Jeugd en Veiligheid, bij wie je als school terecht kunt. Ook hierover lees je in deze nieuwsbrief.

Lokale en landelijke ontwikkelingen

Messenverbod in Amsterdam

In Amsterdam geldt er een messenverbod sinds 1 juli 2023. Dit houdt in dat het verboden is om messen of andere voorwerpen die als steekwapen kunnen worden gebruikt, op openbare plaatsen of in voor het publiek toegankelijke gebouwen te dragen. Dit verbod is ingesteld door de gemeente Amsterdam en is geldig tot 1 juli 2027. Hieronder bij aanbod kunnen jullie lezen wat je kan doen als er gericht vermoeden of een wapen wordt aangetroffen bij een leerling. Het messenverbod kan opgenomen worden in het schoolplan. Meer informatie hierover vind je hier: [Algeheel messenverbod in Amsterdam - Vragen voor scholen \(pagina 3\)](#)

+31 20 811 99 21
Bijlmerdreef 1289
1102 TV Amsterdam
info@swvadam.nl
www.swvadam.nl

Seksuele intimidatie en seksueel geweld

In februari 2020 is het programma tegen Seksuele Intimidatie en Seksueel Geweld (SISG) gestart. Het programma heeft als doel om seksuele intimidatie en seksueel geweld beter te voorkomen en te bestrijden en slachtoffers effectiever te helpen. Daarnaast wil SISG meer inzicht krijgen in deze problematiek en Amsterdammers bewuster maken van het probleem en de hulpmogelijkheden. SISG kan altijd benaderd worden voor vrijblijvend advies en consult. De [ROSA-aanpak](#) valt onder de SISG.

Programma Online Leefwereld Jongeren

De gemeente Amsterdam werkt actief aan een gezondere en veiligere digitale toekomst voor jonge Amsterdammers. Sinds enige tijd is het Programma Online Leefwereld Jongeren actief. [Lees hier meer](#) over de actielijnen of download het [Actieplan](#).

Dit thema raakt ook aan het thema schoolveiligheid. De gemeente Amsterdam werkt onder andere aan meer handelingsperspectief voor onderwijsinstellingen en een onderwijsmanifest. Samen met scholen en leerlingen werken we aan afspraken rondom digitale gezondheid en veiligheid. Denk hierbij aan het verminderen van smartphonegebruik op scholen, een toolkit voor docenten op het thema schoolveiligheid en uniforme afspraken rondom leerlingvolgsystemen. Wil je meewerken aan deze of andere vraagstukken rondom de online leefwereld van jongeren? Mail naar connectlab@amsterdam.nl.

Wetsvoorstel vrij en veilig

Eind juni 2025 is het Wetsvoorstel vrij en veilig onderwijs naar de Tweede Kamer gestuurd. Het doel van het wetsvoorstel is om basisscholen en middelbare scholen beter zicht te laten hebben op schoolveiligheidsvragen, en snel te kunnen laten ingrijpen als het mis gaat. Volgens het wetsvoorstel moeten scholen veiligheidsincidenten voortaan registreren en worden scholen verplicht een

veiligheidscoördinator aan te stellen. Via deze [visual](#) kan je kort zien wat er gaat veranderen.

Versillende instanties hebben bedenkingen geuit over het wetsvoorstel. De VO-raad onderschrijft het belang van (sociale) veiligheid op scholen, maar vindt het onwenselijk dat de wet een forse lastenverzwaring oplegt terwijl niet vaststaat dat dat leidt tot (sociaal) veiligere scholen. Zie ook deze link voor de gehele reactie: [Wetsvoorstel Vrij en Veilig Onderwijs naar de Kamer - VO-raad](#). De kinderombudsman is positief over een betere bescherming van kinderrechten, maar vindt dat het recht van kinderen om gehoord te worden beter geregeld moet worden. Op basis van de reacties en het [advies](#) van de Raad van State is het wetsvoorstel op een aantal punten aangepast voor versturing naar de Tweede Kamer. De nieuwe wetgeving wordt besproken met de Tweede Kamer en vervolgens met de Eerste Kamer. Het streven is dat de nieuwe wet vanaf schooljaar 2026-2027 van kracht wordt. Scholen die er nu al mee aan de slag willen, kunnen voor ondersteuning terecht bij Stichting School & Veiligheid.

Aanbod voor onderwijsprofessionals en directies

De projectleider Jeugd & Veiligheid

De projectleider Jeugd en Veiligheid (J&V) is het aanspreekpunt voor scholen bij vragen of zorgen over veiligheid in en rond de school. Het aanspreekpunt voor de projectleiders J&V is meestal de veiligheidscoördinator van de school. Denk hierbij aan situaties waarbij sprake is van crimineel gedrag of overlast door individuen of groepen. Of preventief bij zorgen of zorgelijke signalen die rondgaan op het internet. De projectleider fungeert hierbij als sparringpartner en denkt mee over passende aanpakken.

Daarnaast stimuleert de projectleider J&V structurele samenwerking en informatie-uitwisseling tussen partijen die betrokken zijn bij de zorg voor en aanpak van risicojongeren of overlast gevende jeugdgroepen. Waar nodig brengt de projectleider scholen in contact met de juiste veiligheidspartners. Zij voeren regie op een

gezamenlijke aanpak, in samenwerking met onder andere de politie, straatcoaches van Stichting Aanpak Overlast Amsterdam (SAOA), jongerenwerk (in school), veldwerk en THOR (Toezicht & Handhaving Openbare Ruimte).

Ook organiseert de projectleider J&V op regelmatige basis schoolveiligheidsoverleggen en bijeenkomsten met scholen en lokale partners. Zo wordt er samen gebouwd aan een duurzame samenwerking tussen scholen en veiligheidspartners in de buurt.

Elke V(S)O-school in Amsterdam heeft een eigen projectleider Jeugd en Veiligheid. Is de projectleider aan jouw school nog niet bekend? Neem dan contact op via:

Schoolveiligheid.Stadsdelen@amsterdam.nl

Schoolteamtrainingen

Teams van Amsterdamse scholen kunnen kosteloos gebruikmaken van trainingen deskundigheidsbevordering schoolveiligheid. Alle beschikbare trainingen en de aanbieders met contactgegevens staan in het digitale trainingsaanbod trainingen deskundigheidsbevordering schoolveiligheid, kijk daarvoor op [Trainingsaanbod schoolveiligheid - Sociaal Domein](#).

Veiligheidscoördinatoren trainingen

In het schooljaar 2025-2026 biedt het Samenwerkingsverband-VO opnieuw deskundigheidsbevordering voor veiligheidscoördinatoren in Amsterdam en Weesp aan. De trainingen zijn gericht op het vergroten van bestaande kennis, vaardigheden en competenties, zodat veiligheidscoördinatoren, in samenwerking met jeugd- en veiligheidspartners, effectieve veiligheidsmaatregelen kunnen ontwikkelen, implementeren en handhaven binnen de eigen school. Klik voor meer informatie en de [Trainingsdagen voor veiligheidscoördinatoren 2025-2026 | Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Amsterdam](#).

De schoolveiligheidskaart v(s)o en mbo

De schoolveiligheidskaart helpt scholen inzicht te krijgen in hun hulpvraag bij schoolveiligheidsvraagstukken. Vaak zijn dit vraagstukken die spelen op het snijvlak van zorg en veiligheid. Het gaat voornamelijk om problematieken van leerlingen, die dader en/of slachtoffer kunnen zijn. Maar de kaart is ook gericht op schoolpersoneel, die de problematiek signaleren en bovendien zelf ook slachtoffer kunnen zijn/worden. Neem een kijkje op de [digitale kaart schoolveiligheid VO](#).

Handreiking en factsheet vapegebruik

Wat kun je als school doen bij zorgen over vappende leerlingen? In deze handreiking en factsheet vind je meer informatie over welke stappen je kunt zetten. De handreiking en factsheet zijn opgesteld door de Amsterdamse OuderKindTeams in samenwerking met de Jeugdgezondheidszorg en de Gezonde School. Zie ook de [Handreiking vappende leerlingen](#).

Het ministerie van VWS heeft op 12 mei de campagne 'Nee tegen vaperen' gelanceerd. Deze campagne bevat materialen die je als school kunt inzetten om leerlingen voor te lichten over de schadelijkheid van vaperen en hierover met hen in gesprek te gaan. Meer tools zijn te vinden op de [website](#).

Operationeel Team Schoolveiligheid (OTSV)

Scholen die hun integrale schoolveiligheidsbeleid- en plan willen versterken, kunnen de hulp inschakelen van het Operationeel Team schoolveiligheid (OTSV). Het OTSV is een team van 4 ervaren regisseurs met expertise op het gebied van complexe (forensische) casuïstiek en netwerksamenwerking met jeugd- en veiligheidspartners. Het startpunt is de hulpvraag van de school. Daarna volgt een analyse en adviestraject waarbij het OTSV de school aan de hand van de gezamenlijk benoemde ontwikkelpunten ondersteunt bij het neerzetten van een stevig en helder schoolveiligheidsbeleid. Hierin werken we nauw samen met de projectleider Jeugd & Veiligheid. In de samenwerking

met het OTSV ligt de regie bij de school zelf. Zie [hier](#) voor meer informatie over wat het OTSV kan betekenen voor scholen en hoe scholen dit hebben ervaren.

Kluisjescontroles

In Amsterdam mogen scholen kluisjes, tassen, jassen en leerlingen controleren, mits dit expliciet is vastgelegd in het schoolveiligheidsplan en bijbehorend protocol. De politie kan hierbij aanwezig zijn, maar heeft geen eigenstandige bevoegdheid tot controle. Bij een vermoeden van strafbare feiten, zoals wapenbezit, mag de politie wel optreden. Er is een [landelijke handreiking](#) beschikbaar voor scholen om hierbij te ondersteunen. Door het vastleggen van deze regels zijn ouders, opvoeders en leerlingen goed geïnformeerd over de werkwijze en handhaving.

Hulpmiddelen jongeren en wapengeweld

Wat kan een school doen als je vermoed dat een leerling wapens bezit of gebruikt? Of wat moet school doen als een leerling een steekwapen/mes bij zich heeft? Op de [Website 'Hulpmiddelen jongeren en wapengeweld'](#) vind je verschillende hulpmiddelen die voor (Amsterdamse onderwijs)professionals zijn ontwikkeld.

Via deze website vind je de meest recente versie van de documenten, zoals de gespreksleidraad 'Praten over wapenbezit'. Deze leidraad kan helpen bij gesprekken over vermoeden van wapenbezit. Of raadpleeg het handelingskader 'Wapens op school'. Hierin staat beschreven welke stappen je kunt zetten en welke partijen je kunt inschakelen als jongeren een wapen bezitten. Schakel ook de zorgcoördinator of veiligheidscoördinator van de school in om te praten met de jongere over het wapenbezit en de persoonlijke situatie. Dit vormt de basis voor het bepalen van een passende interventie. Is de jongere minderjarig? Ga dan ook in gesprek met de ouder(s).

Is er sprake van direct gevaar? Bel 112. In andere gevallen, neem je contact op met de schoolcontactpersoon van de politie via 0900-8844. Daar doe je een melding en bepaal je samen vervolgstappen.

Radicalisering

Bij vermoedens van radicalisering van jongeren in school kun je terecht bij het [Steunpunt Radicalisering helpt - Gemeente Amsterdam](#). Zij ondersteunen je bij het herkennen van signalen en bieden je handvatten om het gesprek aan te gaan met betrokkenen. Voor meer informatie rondom radicalisering, kun je ook terecht op de website van Stichting School en Veiligheid: [Radicalisering - School en veiligheid](#).

Aanbod voor leerlingen in de klas

Online pesten

Het voeren van het gesprek met kinderen en jongeren over wat ze meemaken in de online leefwereld is een belangrijke basis om ze weerbaar(der) te maken.

Jongerenwerk Amsterdam heeft in 2023 een aantal tools ontwikkeld om in gesprek te gaan met jongeren en zicht te krijgen op wat er speelt, wat dit met hen doet en wat ze nodig hebben. Deze gesprekken verlagen de drempel voor kinderen en jongeren om hulpvragen te stellen wanneer nodig. De tools vind je hier: [Tools online weerbaarheid - Jongerenwerk Amsterdam](#)

Jongline de tool ondersteunt hulpverleners, onderwijzers en ouders om zicht te krijgen op de online leefwereld van een jongere op een laagdrempelige manier. Het verzamelen van deze informatie stelt onderwijsprofessionals in staat om risico's en kansen beter te evalueren en zo bij te dragen aan het verbeteren van de zorg voor jongeren. Meer informatie is hier te vinden: [Home | Jongline de tool](#).

Aanbod Helpwanted

Bij de hulplijn [Helpwanted](#) kunnen jongeren gratis en anoniem terecht als zij te maken hebben met online grensoverschrijdend gedrag. Samen met de gemeente Amsterdam verspreidt Helpwanted de folder 'Ga je lekker online?' met 10 tips om jongeren te helpen veilig en leuk online te blijven. Wil je hierover in gesprek of samenwerken? Neem contact op via www.helpwanted.nl.

Halt-sprekuren op school

Halt houdt op middelbare scholen spreekuur waar leerlingen naar worden verwezen voor incidenten waarbij sprake is van grensoverschrijdend gedrag. Het is belangrijk om grensoverschrijdend gedrag vroeg te herkennen, zodat daar waar zorgen zijn al vroegtijdig de juiste hulp of zorg betrokken wordt. Bij het Halt-spreekuur krijgen ze de kans om recht te zetten wat ze verkeerd hebben gedaan. Heb je ook interesse? Mail dan naar: haltregioamsterdam@halt.nl of kijk [hier](#) voor meer informatie.